

President- SKIFTE

– Om fem år holder Atle kurs om norsk mat- og drikkekultur i UD for aspirantene, sier Per Harald Grue. Det har vært presidentskifte i Norske Akevitters Venner (NAV). Men hva innebærer det egentlig?

TEKST OG FOTO: SJUR HARBY

– Jeg overtar en veldrevet organisasjon, svarer Atle Minothi. – I dag er mer enn 7 000 medlemmer mye til å være en frivillig organisasjon. Men i forhold til det som er mandatet vårt, altså at vi skal fremme norsk- og drikkekultur, bør vi bli langt større. Målet om 10 000 medlemmer i 2020 er sikkert realistisk, men vi bør ta mål, av oss til å bli en folkebevegelse. Og da snakker vi om mange, mange flere medlemmer.

Vi har lånt oss et møterom hos Norges Husflidslag i fjerde etasje i Kulturvernets hus. – De er begge kommet, sier direktør i Norges Husflidslag, Marit Jacobsen, idet jeg entrer lokalene deres i fjerde etasje. – De sitter der inne og venter. Og det stemmer.

Tre ting

– Jeg vil fremheve tre ting, starter Grue. Spørsmålet er hvilken organisasjon han nå har gitt videre til Minothi. – For det første har vi oppnådd en nasjonal og internasjonal beskyttelse av betegnelsen «Norsk akevitt». Det var en viktig seier for å trygge produksjonen her hjemme. For det andre er NAV blitt medlem i Norges Kulturvernforbund og nå anerkjent som en seriøs kulturorganisasjon på linje med Fortidsminneforeningen og Forbundet Kysten. Det siste jeg vil nevne, er Atlungstad Brenneri. Med vår medvirkning har vi etablert et levende teknisk-industrielt kulturminne som er tilgjengelig for allmennheten. Dette vil være viktig for forståelsen av hvilken kulturarv akevitten representerer lokalt og nasjonalt.

Har alle et forhold til akevitt?

Atle Minothi nikker og føyer til at akevitt er det eneste brune brennevinet som vokser i omsetning på Vinmonopolet. Også antallet merker øker, og nye produsenter kommer stadig til. Flere gode tegn er at NAV autoriserer flere serveringssteder enn tidligere, og at interessen for norsk og nordisk mat avføder nye matkonsepter, og at neste generasjon kokker og spisesteder tar i bruk hjemlige råvarer. – Likevel, sier Minothi, jeg tror nok at vi må fortsette å formidle det helt grunnleggende om norsk akevitt. I NAV kan vi nok tenke at «alle har et forhold til akevitt», men det er ikke slik. Snarere vil jeg si at mange fremdeles har, hva skal jeg kalle det, et ikke-aktivt forhold til den. De kjøper inn den obligatoriske flasken til jul, legger den kanskje i fryseren og skyller ned julematen med den. Ikke se overrasket ut. Det er fremdeles slik. NAV må derfor fortsette å formidle at akevitt er et mangfold av varianter, at den godt kan nytes alene eller sammen med forskjellige typer mat, og at den representerer en 500-årig ubrutt tradisjon her til lands. Dessuten, den fornyede interessen for cocktails peker mot nye bruksområder og også nye grupper. Og vi skal nå neste generasjon, sier Minothi. – Min generasjon og den som kommer etter meg.

Det offisielle Norge

– Italienerne kommer ikke til Norge for å drikke sin egen vin, skyter Grue inn. Mens europeiske land setter sitt eget øl, sin

egen vin og sitt eget brennevin på bordet, når hjemlige og utenlandske gjester skal serveres, velger vi her hjemme altfor ofte importert vin fremfor eget øl, og konjakk og whisky fremfor vårt eget brennevin. Det offisielle Norge må bli langt mer bevisst, enn det vi ser i dag. Det er ikke uten grunn jeg sier at aspirantene i Utenriksdepartementet bør skolerer. Både departementer, fylkeskommuner, fylkesmenn og -kvinner samt kommuner har fremdeles en vei å gå. Noen en ganske lang vei, også. Vi har alle et ansvar. De to ordførerne fra Orkdal og Meldal i Sør-Trøndelag, som ble omtalt i forrige nummer av AQUAVIT, tenker helt riktig, når de sier at den lokale Thams-akevitten skal bli en selvskreven drikk ved offisielle anledninger der oppe. Dette handler om holdninger og stolthet. Altfor ofte tenkes det at utenlandsk er bedre, enn det vi lager selv. Måltidet er en helhet. Miljø, mat og drikke. Det er derfor vi nå initierer en allianse for norsk mat- og drikkekultur. NAV kan ikke, og skal ikke, løfte dette alene. Vi må se mot organisasjoner som Forbundet Kysten, Norges Bygdekvinneleg etc.

Alder og erfaring

– Det nye presidentskapet representerer både kontinuitet og fornyelse, sier Minothi. – Det blir ikke noe brudd. Per Harald fortsetter som styreleder i Atlungstad Brenneri; han er valgt inn som nestleder i Norges Kulturvernforbund og kommer til å holde tak i arbeidet med å etablere den nye alliansen.

ATLE MINOTHI: – Jeg overtar en veldrevet organisasjon. I dag er mer enn 7 000 medlemmer mye til å være en frivillig organisasjon.

PER HARALD GRUE: – Om fem år snakker Atle for UDs aspiranter og ambassadører om norsk mat- og drikkekultur. Og ikke bare det. Det er da blitt en selvfølge at han gjør det. Minothi har fått et oppdrag. Av sin forgjenger. ■

Jeg tenker at vi både etterfølger og utfyller hverandre. Min bakgrunn er fra restaurantbransjen. Jeg kan mat og drikke. Min oppgave blir å ta organisasjonen videre fra der den er nå. Vi skal hente inn de nye aktørene; restaurantgjestene skal oppdras til å etterspørre kvalitet og lokale spesialiteter, og vi må sørge for at private og offentlige aktører trekker i samme retning. Vi skal treffe den moderne forbrukeren. Det betyr at vi skal ta fatt i hjemmesidene våre og bruke flere plattformer aktivt i formidlingen. Blant annet.

En perfekt kombinasjon

– Se hva Mickael Forselius har fått til på Røros. Grue fortsetter, der Minothi slapp. – Se hvordan de ulike aktørene samarbeider og skaper en helhet. Se hvordan han har bygd de ulike lokale matproduktene inn i menyene på spisestedene sine. – Og jeg var nylig og besøkte restauranten i Tårnhuset på Kolbotn, skyter Minothi inn. Der er det utviklet en egen Oppegårdsakevitt som er tappet på 6 500 flasker. Og restauranten? Igjen ser vi et eksempel, der en bevisst ser mat og drikke i sammenheng. En perfekt kombinasjon.

Om fem år

– Ok, sier jeg. – Hvor er vi om fem år? – Som jeg sa, svarer Grue. – Om fem år snakker Atle for UDs aspiranter og ambassadører om norsk mat- og drikkekultur. Og ikke bare det. Det er da blitt en selvfølge at han gjør det. Minothi har fått et oppdrag. Av sin forgjenger. ■